

JOUSSI

ETELÄ-SAVON MAAKUNTALIITTO
Hallituskatu 3 A Puhelin 015 321130 kirjaamo@esavo.fi
50 100 Mikkeli Faksi 015 3211359 www.esavo.fi

Syyskuu 2012

SISÄLLYS

ETELÄ-SAVO SELVITTÄÄ VAIHTOEHDOT SOTE-RAKENTEILLE	1
MAAKUNTALIITTO JA PÄÄMEDIA KUNTAVAALIKIERTUEELLA	2
MAAKUNTALIITTO LAATI AINEISTOA KUNTAVAALIEHDOKKAILLE	3
UUSIUTUVA ETELÄ-SAVO -MAAKUNTASTRATEGIA PÄIVITETÄÄN.....	4
TOTEUTTAMISSUUNNITELMA 2013 – 2014 VALMISTEILLA.....	4
VÄHITTÄISKAUPPA TARVITSEE MAAKUNTAKAAVAA.....	5
ELY-KESKUS HAKEE ELINVOIMAA JA ELINKEINOJEN MENESTYSTÄ.....	5
ALUEHALLINTOVIRASTO EI SAA VÄHENTÄÄ VÄKEÄ MIKKELISTÄ	5
TURVETUOTANNON VAIKUTUKSIA VESISTÖIHIN SELVITETTÄVÄ	6
AIKUISKOULUTUS TURVATTAVA ETELÄ-SAVOSSA	6
ITÄ-SUOMEN MAAHANMUUTTOSTRATEGIA VALMISTUI	7
ETELÄ-SAVO ANTOI EKOLUPAUKSEN ENSIMMÄISENÄ.....	7
KUMPPANUUSPÖYTÄMALLIN RAKENTAMINEN JATKUU	7
MAAKUNTA MAAILMALLE JA VERKOSTOIHIN	8
MITEN ETELÄ-SAVON VETOVOIMATEKIJÄT PUREVAT	8
KARI AALTO YHTEISEN EU-TOIMISTON JOHTAJAKSI BRYSSELIIN.....	9
HEINÄVEDEN SEMINAARI POHTII: LOHI KUTEMAAN PALOKIN KOSKIIN?	9
AJANKOHTAISPÄIVÄ KUNNILLE 10. LOKAKUUTA MIKKELISSÄ.....	10
ITÄ-SUOMI -FOORUMI TUO NIMEKKÄITÄ HERROJA MIKAELIIN	10
TAPAHTUMIA, KOKOUKSIA, VIERAILUJA	10

ETELÄ-SAVO SELVITTÄÄ VAIHTOEHDOT SOTE-RAKENTEILLE

Etelä-Savo selvittää, mitkä ovat vaihtoehtoiset mallit järjestää maakunnan asukkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Selvitystyön tavoitteena on säilyttää maakunnassa kiireellisen hoidon ympärivuorokautinen päivystys.

Vaihtoehtoina tarkastellaan muun muassa koko maakunnan kattavaa kuntayhtymää ja ns. vastuukuntamallia. Selvityksen tekemisestä päätti maakuntahallitus maanantaina 17. syyskuuta Mikkelissä.

Selvitystyötä ohjaa maakunnan kunnallistaloustyöryhmä, jossa puheetta johtaa Juvan kunnanjohtaja **Heikki Laukkanen** ja jossa jäseniä ovat kunnanjohtajat ja sairaanhoitopiirien johtajat.

Kunnallistaloustyöryhmä valitsee selvitystyöryhmälle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat kokouksessaan 25. syyskuuta. Työryhmään kutsutaan kaikkien kuntien ja sairaanhoitopiirien edustajat.

Äänestystulos ratkaisi

Selvitysasiasia keskustelutti maakuntahallitusta pitkään, ja vaihtoehtojen kartoitukseen päädyttiin lopulta äänestyksen jälkeen tuloksella 7 – 6. Selvitystyötä kannatti neljä keskustan ja kolme sosiaalidemokraattien edustajaa. Kaikki kolme kokoomuksen edustajaa vastustivat selvityksen tekoa, samoin Savonlinnan seudun edustajista **Teemu Hirvonen** (sd), **Kirsi Torikka** (kesk.) ja **Varpu Vaarnamo** (vihr.).

Maakuntahallituksen tiedotustilaisuudessa hallituksen edustajat olivat yksimielisiä siitä, että kaikilla on yhteinen huoli ja vilpitön pyrkimys säilyttää mahdollisimman hyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut maakunnassa. Samoin yhtä mieltä oltiin siitä, että päätösvalta asiassa on kunnilla.

Päätösvalta kuuluu kunnille

– Keskustelimme puolesta ja vastaan juuri siitä, onko maakuntaliiton syytä puuttua asiaan, joka kuuluu kunnille. Oma kantani on, ettei selvityksellä enää tätä asiaa nykyistä enempää solmuun saada, totesi selvitystyön puolesta äänestänyt maakuntahallituksen puheenjohtaja **Markku Kakriainen** (kesk.).

Hallituksen varapuheenjohtaja **Pekka Selenius** puolestaan sanoi pelkäävänsä, että solmu entisestään tiukentuu. Hänen mielestään olisi ollut syytä odottaa, mitä valtio esittää kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiksi.

Maakuntajohtaja **Matti Viialaisen** mielestä selvityksessä on kyse olemassa olevan tiedon kokoamisesta eri päätösvaihtoehtojen pohjaksi.

– Maakunnan pitää itse olla aloitteellinen, eikä pelkästään odottaa, mitä ylhäältä annetaan. Toivon, että maakunnallinen yhteishenki voittaisi, Viialainen sanoi.

Viialaisen käsityksen mukaan vasta noin 150 000 asukkaan pohja riittäisi todennäköisesti turvaamaan ympärivuorokautisen päivystyksen maakuntaan. Jos maakunnan eri kaupungit eivät löydä yhteistä tahtotilaa erikoissairaanhoidon, on hänen mukaansa vaarana, että päivystys siirtyy maakunnan rajojen ulkopuolelle.

Selvitys vertailee vaihtoehtoja

Selvityksen tarkoituksena on vertailla, mitä erilaiset toteutusmallit (esim. isäntä- tai vastuukuntamalli tai maakuntatason malli) kunnille maksavat sekä miten paljon virkoja ja millaisia rakenteita ne edellyttävät.

Selvityksen on tarkoitus palvella kuntia, kun ne ottavat kantaa sosiaali- ja terveysministeriön palvelurakenneryhmän myöhempään esityksiin. Selvitys valmistuu syksyn kuluessa.

Lisätietoja antavat maakuntahallituksen puheenjohtaja **Markku Kakriainen**, puh. 0400 651 204, varapuheenjohtajat **Teemu Hirvonen**, puh. 050 372 4507, ja **Pekka Selenius**, puh. 0500 150 994, ja maakuntajohtaja **Matti Viialainen**, puh. 044 770 0515.

MAAKUNTALIITTO JA PÄÄMEDIA KUNTAVALIKIERTUEELLA

Etelä-Savon maakuntaliiton virkamiesjohto osallistuu maakunnan päämedian – Länsi-Savon, Itä-Savon ja YLE Etelä-Savon – kanssa yhteiselle kuntavaalikiertueelle. Kiertueella on mukana myös Etelä-Savon liikunta Esli. Maakunnallinen yhteiskiertue on tiettävästi ensimmäinen laatuaan koko Suomessa.

Kiertue suuntaa 13 eteläsavolaiseen kuntaan ja Suomeksi. Kuntavaalikiertueen avasi Kangasniemen tilaisuus 11. syyskuuta. Kiertue päättyy pari viikkoa ennen vaaleja Puumalaan, jossa maakuntaliiton ja median edustajat ovat maanantaina 15. lokakuuta.

Korkein äänestysprosentti palkitaan

Kuntavaalikierroksen tavoitteena on erityisesti aktivoida kansalaisia äänestämään. Etelä-Savon äänestysprosentti edellisissä kuntavaaleissa 2008 oli 62,8. Aktiivisimpia äänestäjiä olivat pertunmaalaiset (69 pros.) ja passiivisimpia savonlinnalaiset (59,6).

– Maakuntaliitto palkitsee parhaaseen vaaliprocenttiin yltävän kunnan, kertoo maakuntaliiton hallinto- ja kehittämisjohtaja **Mervi Simoska**.

Maakuntaliitto lähti mukaan vaalikiertueelle, koska nyt kuntavaaleissa on kyse poikkeuksellisen isoista asioista, suurimpina oman kunnan olemassaolo ja terveys- ja sosiaalipalvelujen järjestäminen.

Kiertueen järjestäjät ovat kutsuneet paikanpäälle kunnan virkamies- ja luottamushenkilöjohtoa sekä puolueiden ehdokkaita. Tavoitteena on synnyttää keskustelua oman kunnan ajankohtaisista asioista ja tulevaisuuden suurista päätöksistä. Kuntalaiset voivat tentata sekä päättäjiä että ehdokkaita.

Testejä ja onnenpyörää

Lisäksi Esli lupaa paikalle säpinää, muun muassa puristusvoima- ja muita testejä. Ehdokkaatkaan eivät selviä ilman leikkimielisiä testauksia. Onnenpyörässä voi kokeilla, onko onnetar suosiollinen. Paikalla on myös kahvi- tai mehutarjoilua.

Maakuntaliitosta kierrokselle lähtevät maakuntajohtaja **Matti Viialainen**, hallinto- ja kehittämisjohtaja **Mervi Simoska**, aluesuunnittelujohtaja **Jarmo Vauhkonen** ja yhteyspäällikkö **Teppo Leinonen**. Heistä paikalla on yleensä 1 – 2 henkeä/tilaisuus.

Kuntavaalikierroksen aikataulut

1. ke 19.9. Enonkoski, Salen piha, klo 14 – 17
2. pe 21.9. Mäntyharju, tori, klo 15 – 17
3. la 22.9. Mikkeli, tori ja kävelykatu, klo 10 – 14
4. ti 25.9. Pertunmaa, K-market, klo 14 – 16
5. to 27.9. Hirvensalmi, kunnanviraston piha, klo 10 – 12
6. ma 1.10. Pieksämäki, torilla markkinoilla, klo 10 – 13
7. ke 3.10. Sulkava, rantatoro, klo 14 – 17
8. ma 8.10. Rantasalmi, S-marketin piha, klo 14 – 17
9. ti 9.10. Juva, S-marketin edusta, klo 15 – 17
10. pe 12.10. Savonlinna, City Marketin piha, klo 14 – 17
11. ma 15.10. Puumala, K-market Apajan piha, klo 14 – 16

Kangasniemen, Ristiinan ja Suomenniemen tilaisuudet on jo pidetty.

Lisätietoja maakuntaliitossa antaa hallinto- ja kehittämisjohtaja **Mervi Simoska**, puh. 044 770 0491.

MAAKUNTALIITTO LAATI AINEISTOA KUNTAVAALIEHDOKKAILLE

Etelä-Savon maakuntaliitto on laatinut ajankohtaista tilastoaineistoa Etelä-Savon kunnista kuntavaaliehdokkaiden käyttöön. Aineistoon liiton asiantuntijat ovat keränneet muun muassa maakunnan ja sen kuntien keskeisiä väestö- ja taloustilastoja sekä tulevaisuuden kehitystrendejä.

Myös äänestäjät saavat aineistoista tärkeitä taustatietoja oman kunnan tilanteesta.

– Tavoitteemme on, että ehdokkaat ja kuntalaiset havahtuisivat näkemään, mikä on oman kunnan paikka eteläsavolaisten kuntien joukossa ja mikä on Etelä-Savon paikka Suomen maakuntien joukossa, sanoo aineistoidean isä, maakuntajohtaja **Matti Viialainen**.

Liitto on lähettänyt tiedon aineistoista poliittisten puolueiden piiritoimistoille ja pyytänyt niitä välittämään aineistolinkin ehdokkailleen.

Aineistot ovat saatavilla Etelä-Savon verkkosivuilla osoitteissa www.esavo.fi ja www.esavo.fi/kuntavaalit.

Lisätietoja maakuntaliitossa antavat suunnittelija **Marja Haverinen**, puh. 044 770 0571, maakunta-asiamies **Markku Aholainen**, puh. 0400 745 537, ja tilastosihteeri **Jaana Kokkonen**, puh. 044 770 0574.

UUSIUTUVA ETELÄ-SAVO -MAAKUNTASTRATEGIA PÄIVITETÄÄN

Maakuntaliitto päivittää parhaillaan nykyistä maakuntasuunnitelmaa eli *Uusiutuva Etelä-Savo* -maakunta-strategiaa. Päivitys tehdään tiiviissä yhteistyössä keskeisten yhteistyötahojen, kuten kuntien, valtion aluehallinnon, oppilaitosten sekä etujärjestöjen kanssa.

Päivityksessä tarkastellaan, vastaako nykyinen strategia tulevaisuuden eli vuoden 2020 haasteisiin. Strategian päätavoitteena on kääntää Etelä-Savon muuttotappio muuttovoitoksi ja vahvistaa aluetaloutta. Maakuntavaltuusto saa uusitun strategian hyväksyttäväkseen syyskokoukseensa 26. marraskuuta 2012.

Kommentointikierron käynnissä

Kesällä ja syksyllä 2012 strategian valmistelufoorumit ovat käyneet läpi strategian teemakohtaisia sisältöjä ja arvioineet päivittämistarpeita. Liitto esitteli päivittämissuunnitelman keskeiset sisällöt yhteistyökumppaneille seminaarissa 30. elokuuta.

Syyskuun alussa liiton virasto sai valmiiksi ensimmäisen päivitysluonnoksen *Uusiutuva Etelä-Savo 2020*. Maakuntahallitus käsitteli luonnosta 17. syyskuuta.

Hallitus evästi jatkotyöhön

Hallitus evästi virastoa strategian jatkotyössä. Keskusteluissa nousi esiin muun muassa maakunnan osaamisasiat, esimerkiksi molekyylibiologinen osaamiseen ja osaavan työvoiman saantiin liittyvien asioiden korostaminen aiempaa enemmän.

Luonnos on parhaillaan kommentoitavana liiton sidosryhmillä. Tiivistelmä kommentteista käsitellään lokakuun maakuntahallituksessa.

Lisätietoja antavat aluekehitysjohtaja **Riitta Koskinen**, puh. 040 540 5903, ja ohjelmapäällikkö **Jyrki Kuva**, puh. 040 757 6698.

TOTEUTTAMISSUUNNITELMA 2013 – 2014 VALMISTEILLA

Maakuntahallitus käsitteli 17. syyskuuta maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmaluonnosta vuosille 2013 – 2014. Luonnoksesta puuttuivat vielä rahoitustiedot, jotka tulevat käsittelyyn lokakuun kokoukseen.

Niin maakuntaohjelman kuin sen toteuttamissuunnitelman tavoitteena on parantaa yritysten toimintaedellytyksiä, uudistaa osaamisrakenteita, kohentaa hyvinvointipalveluja sekä liikenneyhteyksiä ja maakunnan vetovoimaa.

Toteuttamissuunnitelma sisältää ne keskeiset käytännön toimet ja rahoitustarpeet, joiden avulla maakuntaohjelma vuosittain toteutuu. Suunnitelma kytkee maakuntaohjelman valtion budjettiin, ja sen laativat joka vuosi maakuntaliitto ja valtion aluehallintoviranomaiset yhdessä. Suunnitelma pitää sisällään maakunnan yhteistyöasiakirjan eli EU:n rakennerahastovarojen vuosibudjetin.

Valtio leikkaa rakennerahastorahoitusta

Yhteistyöasiakirja 2013 – 2014 sisältää mittavia leikkauksia valtion rahoitusosuuksiin: Itä-Suomen EAKR-ohjelmasta (Euroopan aluekehitysrahasto-ohjelma) valtio leikkaa 7,6 miljoonaa euroa ja ESR-ohjelmasta (Euroopan sosiaalirahasto-ohjelma) 2,9 miljoonaa. Valtion leikkaukset maakuntien tulee kattaa hankekohtaisella kuntarahalla.

Maakuntahallitus hyväksyy toteuttamissuunnitelman sen jälkeen, kun se on ensin käsitelty maakunnan yhteistyöryhmässä. Yhteistyöryhmä puolestaan hyväksyy yhteistyöasiakirjan. Yhteistyöryhmä on toimielin, joka ohjaa ja valvoo EU:n rakennerahastorahojen käyttöä Etelä-Savossa.

Lisätietoja antaa aluekehityspäällikkö **Jukka Ollikainen**, puh. 040 779 7747.

VÄHITTÄISKAUPPA TARVITSEE MAAKUNTAKAAVAA

Vähittäiskaupan suuryksikköjä eli paljon tilaa vaativaa kauppaa varten Etelä-Savossa tarvitaan maakuntakaavatasoisia merkintöjä. Tämä seudullinen tarve tuli selvästi esiin, kun Etelä-Savon maakuntaliitto selvitti voimassa olevan maakuntakaavan ajan tasalla oloa.

Uudet kaavamerkinnot edellyttävät maakuntakaavan päivytystä eli ns. vaihemaakuntakaavan laatimista, joka selvityksen mukaan tulisi aloittaa jo vuonna 2013.

Myös tuulivoimalla kaavatarve

Kaupun suuryksikköjä koskeva kaavoitustarve pohjaa ensisijaisesti maankäyttö- ja rakennuslain muutokseen. Etelä-Savossa taustalla on myös korkeimman hallinto-oikeuden päätös, jolla se vahvisti ympäristöministeriön kielteisen kannan Etelä-Savon kaupan suuryksikköjen maakuntakaavamerkintöihin vuonna 2011.

Kaupun vaihemaakuntakaava olisi Etelä-Savon toinen vaihemaakuntakaava. Parhaillaan tekeillä oleva ensimmäinen vaihekaava koskee tuulivoima-alueita. Vaihemaakuntakaavatyön käynnistämisestä päättää maakuntahallitus.

Luonnonvarojen kaavatarve selvitetään

Maakuntakaavaselvitys kertoo myös, että luonnonvaroja koskevalle kaavapäivitykselle on tarvetta. Maakuntaliitto selvittääkin lähiaikoina, mitä luonnonvarojen kestävää käyttöä koskevan vaihemaakuntakaavan tulisi ensisijaisesti pitää sisällään.

Se voisi sisältää muun muassa Etelä-Savon turvetuotantoalueet, vesistöalueiden ja rantojen kestävästä käytön esimerkiksi matkailussa, teollisuusmineraalien ja malmien esiintymisalueet ja arvokkaat kallio- ja moreenialueet.

Maakuntahallitus sai maakuntakaavan seurantaraportin tiedokseen.

Lisätietoja antavat aluesuunnittelujohtaja **Jarmo Vauhkonen**, puh. 040 723 6760, ja kaavoituspäällikkö **Janne Nulpponen**, puh. 0400 977 672.

ELY-KESKUS HAKEE ELINVOIMAA JA ELINKEINOJEN MENESTYSTÄ

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen strategiset painotukset tuleville vuosille ovat: *elinvoimaisuus*, erityisesti kaupunkiseudut ja monimuotoinen järviluonto; *elinkeinoelämän menestys*, erityisesti yritysten innovaatiotoiminta ja kansainvälisyys; sekä *väestön hyvinvointi*, erityisesti nuorten työllistyminen sekä maahan muuttoon ja työelämän laatuun liittyvät kysymykset.

Etelä-Savon Elyn ylijohtaja **Pekka J. Häkkinen** esitteli keskuksen strategisia painotuksia maakuntahallitukselle 17. syyskuuta.

Etelä-Savossa Elyn huoli on kiristynyt budjetti, Häkkinen kertoi.

Maakuntahallitus keskusteli muun muassa siitä, miten Elyn strategiset painotukset ja maakuntastrategia tukevat toisiaan.

Lisätietoja maakuntaliitossa antaa aluekehitysjohtaja **Riitta Koskinen**, puh. 040 540 5903.

ALUEHALLINTOVIRASTO EI SAA VÄHENTÄÄ VÄKEÄ MIKKELISTÄ

Etelä-Savon maakuntaliitto on huolestunut kehityksestä, jossa valtion aluehallintovirasto siirtää henkilöresursseja pois Mikkelistä, jossa kuitenkin sijaitsee viraston päätoimipaikka.

Huolensa maakuntaliitto ilmaisee lausunnossa, jonka se antoi 17. syyskuuta Itä-Suomen aluehallintoviraston Avin strategisesta tulossopimuksesta 2013 – 2016.

”Etelä-Savon maakuntaliitto näkee aluehallintoviraston tulevaisuuden kannalta tärkeänä, että virastoa johdetaan Mikkelistä edelleen mieluiten kaikkien vastuualueiden osalta”, lausunto toteaa.

Peruspalvelujen laatuun ja saatavuuteen liittyvät Avin tehtävät ovat liiton mielestä erityisen tärkeitä. Kuntien tulee voida omissa suunnitelmissaan tukeutua Avin tekemiin arvioihin. Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntien ja Avin välillä, lausunto toteaa.

Lisätietoja antaa maakunta-asiamies **Markku Aholainen**, puh. 0400 745 537.

TURVETUOTANNON VAIKUTUKSIA VESISTÖIHIN SELVITETTÄVÄ

Turvetuotannon vesiensuojeluhaittoja on tärkeää käsitellä maakuntaa koskevissa vesienhoitosuunnitelmissa. Näin toteaa maakuntahallitus lausunnossaan, jonka se antoi 17. syyskuuta Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Lausunto liittyy Vuoksen ja Kymijoki-Suomenlahden vesienhoidon työohjelmaan vuosille 2016 – 2021.

Turvetuotannon vesistövaikutuksista tarvitaan maakuntahallituksen mielestä lisäselvityksiä. Turvetuotantoa on ohjattava pois alueilta, joilla sijaitsee kirkasvetisiä ja niukkaravinteisiä vesistöjä. Myös metsäojitukset ja kaivos Hankkeet huolettavat maakuntahallitusta.

Lausunnossaan maakuntahallitus esittää myös huolensa uhanalaisten lohikalojen häviämisestä Saimaalla. Kalojen kutualueita tulee kunnostaa ja ns. kalateitä rakentaa, lausunto toteaa. Uhanalaisia lohikaloja Saimaalla ovat saimaanlohi, saimaannieriä, harjus ja järvitaimen.

Lisätietoja antaa ympäristöpäällikkö **Sanna Poutamo**, puh. 040 724 9618.

AIKUISKOULUTUS TURVATTAVA ETELÄ-SAVOSSA

Etelä-Savon yrityksiä ja kuntia uhkaa lähivuosina pula osaavasta työvoimasta. Koulutuspaikkojen oikea mitoitus ja suuntaaminen onkin maakunnassa poikkeuksellisen tärkeää. Tämä näkökanta tuli erittäin selvästi esiin valtiosihteeri **Tapio Kosusen** vierailulla Etelä-Savoon 5. syyskuuta.

Maakunnan tulevat työvoimaongelmat selittyvät suurelta osin sillä, että miltei kaikilta aloilta jää eläkkeelle yli puolet työntekijöistä. Tilanne on erityisen vakava sen vuoksi, että nuorten määrä Etelä-Savossa on pieni: nuoret ikäluokat eivät yksinään riitä paikkaamaan työvoimavajetta.

Tarve pohjaa tilastoihin

– Ratkaisu Etelä-Savon työvoimapulmiin ei löydy yksinomaan oikein kohdennetusta ja riittävästä nuorisokoulutuksesta. Myös aikuiskoulutusta on sekä kehitettävä että lisättävä voimakkaasti, tiivistä maakunnan viestin maakunta-asiamies **Markku Aholainen** maakuntaliitosta.

Aholainen selvitti valtiosihteeri Kosuselle maakunnan tilastoarvioita, jotka pohjautuvat väestön ja työvoiman sekä työ- ja koulutuspaikkojen kehitykseen.

Koulutusvientiä Kiinaan?

Opetusministeri **Jukka Gustafssonin** valtiosihteeri Kosunen kannusti eteläsavolaisia oppilaitoksia ennakkoluulottomuuteen, muun muassa koulutusvientiin ja maahanmuuttajille suunnattuun koulutukseen. Esimerkiksi maasta, johon oppilaitokset voisivat viedä koulutusosaamistaan, hän nosti Kiinan.

Kosunen vieraili aamupäivällä Esedussa ja iltapäivällä Etelä-Savon maakuntaliiton virastolla, jonne oli kutsuttu maakunnan kuntien ja oppilaitosten johtoa.

Lisätietoja antavat kehittämisspäällikkö **Kai Andersin**, puh. 044 770 0239, ja maakunta-asiamies **Markku Aholainen**, puh. 0400 745 537, Etelä-Savon maakuntaliitosta.

ITÄ-SUOMEN MAAHANMUUTTOSTRATEGIA VALMISTUI

Itä-Suomi on saanut ensimmäisen maahanmuuttostrategian. Maahanmuuttostrategian tavoitteena on lisätä alueen hyvinvointia ja turvata työvoiman saatavuus. Kuntien rooli kotouttamispalvelujen tarjoajana korostuu. Vuoteen 2017 ulottuva strategia julkistettiin 17. syyskuuta.

Kärkitoiminnaksi strategia valitsee elinkeinoelämän kansainvälistymisen ja ulkomaalaistaustaisten työllistymisen.

Tulevaisuuden visiona on, että ulkomaalaistaustaiset työllistyvät Itä-Suomessa ja perustavat tänne yrityksiä. Lisäksi alueen väestömäärä kasvaa heidän ansiostaan ja elinkeinoelämä saa tarvitsemaansa työvoimaa ja osaamista. Se puolestaan edistää vientiä ja kansainvälistymistä.

Kivijalka kunnissa

Strategian kivijalka lepää kunnissa ja maahanmuuttajien onnistuneessa kotouttamisessa. Tavoitteena on, että ulkomaalaistaustaisten kotouttaminen on osa kunnan normaaleja peruspalveluja. Kuntien on myös tarjottava aktiivisesti kuntapaikkoja pakolaisille.

Kuntien rooli on erittäin tärkeä: jos kunta ei onnistu tarjoamaan kotouttamis- ja muita peruspalveluja maahanmuuttajille, eivät elinkeinoelämän tavoitteetkaan toteudu.

Asenne ratkaisee

Strategia nostaa esiin myös asenneilmaston ja osallistumisen. Tavoitteena on, että Itä-Suomen ilmapiiri kansainvälistyy ja erilaisuutta arvostetaan. Alueen asukkaiden ja toimijoiden asenteet vaikuttaa merkittävästi siihen, miten strategian elinkeinoelämää ja kuntia koskevat tavoitteet toteutuvat.

Strategia peräänkuuluttaa sekä viranomaisia ja päättäjiä että muita maahanmuuttotahoja tehostamaan toimintaansa. Strategiatyötä johti Pohjois-Savon ELY-keskus.

Itä-Suomen maahanmuuttostrategia on luettavissa Etelä-Savon verkkosivuilla osoitteessa http://www.esavo.fi/maakuntaliitto_julkaisut

Lisätietoja Etelä-Savossa antaa maakunta-asiamies **Markku Aholainen**, puh. 0400 745 537.

ETELÄ-SAVO ANTOI EKOLUPAUKSEN ENSIMMÄISENÄ

Etelä-Savo on antanut ensimmäisenä maakuntana Suomessa lupauksen edistää puhdasta teknologiaa, kestäväää taloutta ja vihreää kasvua. Lupauksen antoivat elokuussa 2012 Etelä-Savon maakuntaliitto ja Etelä-Savon kauppakamari.

Lupaus liittyy työ- ja elinkeinoministeriön ja Tekesin kansalliseen kampanjaan, jonka päämääränä on edistää Suomen kestäväää taloutta yhdistämällä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimia.

Etelä-Savossa on runsaasti korkeatasoista ympäristö- ja energiateknologiaa. Ympäristövastuullisuus, muun muassa materiaali- ja ekotehokkuus, ovat keskeisiä painopisteitä maakunnan kehittämissstrategiassa *Uusiutuva Etelä-Savo*.

Lisätietoja antavat aluekehityspäällikkö **Jukka Ollikainen**, puh. 040 779 7747, Etelä-Savon maakuntaliitosta, ja toimitusjohtaja **Markku Kakriainen**, puh. 0400 651 204, Etelä-Savon kauppakamarista.

KUMPPANUUSPÖYTÄMALLIN RAKENTAMINEN JATKUU

Hyvinvointialan kumppanuuspöytämallin kehittämistyö ja vakiinnuttaminen jatkuu maakunnallisella hankkeella, joka käynnistyi syyskuun alussa Etelä-Savon maakuntaliiton hallinnoimana.

Mallia on kehitelty ja testattu kolmella kaupunkiseudulla (Mikkeli, Savonlinna ja Pieksämäki) selvityshankkeessa, joka päättyi 30. huhtikuuta 2012.

Uutta maakunnallista Kumppanuuspöytä-hanketta rahoittaa Ely-keskus (ESR) ja hallinnoi Etelä-Savon maakuntaliitto. Se toteutetaan 1.9.2012 - 30.6.2014. Hankkeen projektipäällikkönä jatkaa **Kari Kangaspunta**.

Kakkosvaiheen hanke luo maakunnallisen innovaatio- ja kehittämisrakenteen. Seudulliset kumppanuuspöydät jatkavat toimintaansa sovitun toimintamallin mukaisesti.

Maakunnallinen kumppanuuspöytä on jatkossa osa aluekehitysjärjestelmää, ja sen tehtävänä on koordinoita ja tukea hyvinvointialan kehittämistä maakunnassa.

Lisätietoja antaa projektipäällikkö **Kari Kangaspunta**, puh. 044 770 0570, Etelä-Savon maakuntaliitosta.

MAAKUNTA MAAILMALLE JA VERKOSTOIHIN

Maakuntaliitto käynnistää Etelä-Savon kansainvälistymistä ja verkostoitumista edistävän hankkeen *Maakunta maailmankartalle ja verkostoihin*. Maakuntahallitus hyväksyi hankkeen rahoittamisen maakuntarahalla 17. syyskuuta.

Hanke edistää maakunnan, sen kuntien ja muiden toimijoiden yhteistyösuhteita Venäjälle, Kiinaan ja Itämeren alueen maihin. Myös Parikkalan kansainvälisen rajanylityspaikan avaamista voidaan edistää hankerahalla. Lisäksi hanke voi tukea tärkeiksi katsottuja verkostoitumistilaisuuksia, kokouksia ja vierailuja ja tehdä maakuntaa tunnetuksi muillakin tavoin.

Parivuotisen hankkeen kokonaiskustannukset ovat 170 000 euroa. **Lisätietoja** antaa yhteyspäällikkö **Teppo Leinonen**, puh. 044 770 0592.

MITEN ETELÄ-SAVON VETOVOIMATEKIJÄT PUREVAT

Etelä-Savo tavoittelee menestystä kasvattamalla vetovoimaansa siten, että maakunnan muuttotappio kääntyy muuttovoitoksi ja alueen taloudellinen kehitys vahvistuu. Tavoitteet on kirjattu maakunnan pitkän aikavälin kehittämisstrategiaan Uusiutuva Etelä-Savo.

Mitä muuttoliikkeeseen kuuluu?

Muuttoliikkeessä Etelä-Savossa onkin tapahtunut positiivista kehitystä synkeiden vuosien 2006 ja 2007 jälkeen. Suuret muuttotappioluvut ovat pienentyneet ja entistä nuoremmista ikäluokissa on päästy muutamana viime vuonna muuttovoiton puolelle.

Nuorten ikäluokissa muuttotappioluvut ovat suuret, mikä on luonnollista opiskelumahdollisuudet huomioiden. Suurimmat menetykset maakunta koki viime vuonna naapurimaakuntiin eikä pääkaupunkiseudulle, kuten yleensä ajatellaan. Tämä johtuu naapurimaakuntien hyvistä opiskelumahdollisuuksista.

Naapurit vetävät

Viime vuonna muuttotappiota kertyi eniten Pohjois-Savoon (164 henkeä), Pohjois-Karjalaan (123) ja Keski-Suomeen (122) ja vasta kuudennella sijalla oli Uusimaa (muuttotappiota 46 henkeä).

Vaikka nuoret muuttavatkin maakunnasta paljon pois opiskelun ja työn perässä, on muuttoliike vilkasta myös maakuntaan päin ja muuttotappio kääntyy plussan puolelle heti 30-vuotiaiden ikäluokasta lähtien, näin myös Uudeltamaalta.

Parin viikon takainen uutinen pääkaupunkiseudun väestönkasvusta kertoo samansuuntaista viestiä. Sen mukaan pääkaupunkiseudun kasvu koostuu enemmän ulkomailta muuttavista kuin muista Suomen maakunnista pääkaupunkiseudulle muuttavista.

Äskettäin julkaistun Kansallisen nuorisotutkimuksen tulosten mukaan nuoret arvostavat korkealle muun muassa perheen ja ekologisuuden. Ne ovat keskeisiä teemoja myös Etelä-Savon strategiassa.

Millä eväin talous vahvistuu?

Elinkeinoelämän ja talouden kehittymistä ovat viime aikoina sanelleet maailmatalouden heilahtelut ja kriisit. Etelä-Savon yritys-kanta on perhe- ja pienyritysvaltaista ja ehkä siksi selvinnyt kohtuullisesti viime vuosista.

Bruttokansantuotteella (BKT) mitaten Etelä-Savo on viimeisimmänkin tilastovuoden (2009) luvuissa maan kolmanneksi viimeinen maakunta. Koko maan BKT-tasoon vertaavassa indeksissä Etelä-Savo on kuitenkin kivunnut 75 prosentin yläpuolelle.

Kauppalehden muutaman viikon takaisen uutisen mukaan Etelä-Savon yritykset olivat maan kärkitasoa omavaraisuusasteella, sijoitetun pääoman tuotolla ja liikevaihdon kasvulla mitaten vuonna 2011. Maakunnan yritystoiminnan perustan muodostavat edelleen teknologia- ja puutuoteteollisuus, metsätalous ja matkailu.

Raja tuo mahdollisuuksia

Venäjän ja Pietarin läheisyys antaa maakunnan elinkeinoelämän kehittymiselle mahdollisuuksia tulevina vuosina. Venäjän kasvavan ja vaurastuvan keskiluokan uskotaan käyttävän Etelä-Savon palveluja entistä enemmän matkailun, kaupan ja tulevaisuudessa esimerkiksi terveys- ja hyvinvointipalveluiden alalla.

Maakunnan tuotteiden ja osaamisen viennille Venäjä tarjoaa kasvavia markkinoita.

Energiakysymykset ovat tulevina vuosina keskeinen tekijä niin Etelä-Savon kuin koko maailman talouden kehittämisessä. Uusiutuvista energialähteistä erityisesti puupohjainen energian tuotanto on runsaiden metsävarojen ansiosta alueelle tärkeä.

Olemme oikealla tiellä

Maakunnan luontaiset vahvuudet ja strategiassa valitut painotukset näyttäisivät olleen oikeita ja tehoavan edelleenkin. Etelä-Savossa on saavutettavissa elämänmuoto, jonka arvostus on nousussa myös nuorten piirissä, sekä elämiseen tarvittava toimeentulo.

Strategiassa vetovoimatekijöiksi valitut painotukset ovat pureet jo tähänkin mennessä, mutta alueen tilanne on edelleen haastava. Siksi toimia on koko ajan terävöitettävä ja vietävä eteenpäin ripeästi. Kehittämisedellytyksiä ja vetovoimaa alueella on, minkä vuoksi kansallisia panoksia on syytä jakaa voimakkaan keskittämisen sijasta laajemmalle.

*suunnittelija Marja Haverinen
Etelä-Savon maakuntaliitto*

KARI AALTO YHTEISEN EU-TOIMISTON JOHTAJAKSI BRYSSELIIN

Yhteiskuntatieteiden maisteri **Kari Aalto** on valittu Brysseliin avattavan Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteisen EU-toimiston johtajaksi. Oulusta kotoisin oleva Aalto johtaa tällä hetkellä Pohjois-Suomen EU-toimistoa.

Vuoden 2013 alussa toimintansa aloittavan yhteistoimisto valvoo Itä- ja Pohjois-Suomen etua ja tukee niiden hanketoimijoita. Toimistossa ovat mukana Etelä-Savo, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Lappi, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa ja Pohjois-Savo.

Lisätietoja Etelä-Savossa antaa aluekehitysjohtaja **Riitta Koskinen**, puh. 040 540 5903.

HEINÄVEDEN SEMINAARI POHTII: LOHI KUTEMAAN PALOKIN KOSKIIN?

Olisiko Heinäveden Palokin kosket mahdollista palauttaa lohikalojen luontaiseksi kutupaikaksi? Tätä kysymystä pohditaan Etelä-Savon maakuntaliiton ja Heinäveden kunnan järjestämässä seminaarissa Heinäveden kunnanvirastolla 1. lokakuuta. Seminaarissa kuullaan eri intressitahojen näkemyksiä koskista ja niiden tulevaisuudesta.

Palokin kosket olivat suosittu lohikalakalojen kalastuspaikka jo 1800 luvulla. Harvinaistuneet järvitaimenet ja muut luonnonlohikannat voisivat mahdollisesti esiintyä ja lisääntyä Palokin koskissa luonnonvaraisina vielä nytkin. Palokissa on kuitenkin Pohjois-Karjalan Sähkön voimalaitos.

Mitä maksaa, jos voimalaitos puretaan tai ohitetaan? Entä millaisia tuloja kalastusmatkailu voisi tuoda Heinävedelle? Eri vaihtoehtojen kustannuksista kertoo seminaarissa konsultti **Jarmo Pautamo** Apajax Oy:stä.

Tutkija **Jukka Syrjänen** Jyväskylän yliopistosta kertoo, mikä on koskien merkitys luontaisten taimenkantojen elvytykselle. Toimitusjohtaja **Jorma Korhonen** Pohjois-Karjalan sähköstä puolestaan alustaa koskien merkityksestä energiantuotannolle. Eduskunnan varapuhemies **Pekka Ravi** esittelee asiaa koskevia ajankohtaisia säädöksiä.

Emeritusprofessori **Juha Pentikäinen** ja läänintaiteilija **Mikko Keinonen** paneutuvat koskiaiheeseen kymmentuhatvuotisen kulttuuriperinnön näkökulmasta otsikolla *Heinäveden pyhät paikat ja reitit*. Tilaisuuden avaa Etelä-Savon maakuntajohtaja **Matti Viialainen**. Iltapäivän päätteeksi seminaariväki matkaa Palokkiin ja tutustuu koskiin paikan päällä.

Ilmoittautumiset 27. syyskuuta mennessä osoitteella teppo.leinonen@esavo.fi.
Lisätietoja antaa yhteyspäällikkö **Teppo Leinonen**, puh. 044 770 0592.

AJANKOHTAISPÄIVÄ KUNNILLE 10. LOKAKUUTA MIKKELISSÄ

Etelä-Savon maakuntaliitto ja Kuntaliitto järjestävät perinteisen ajankohtaispäivän kunnille 10. lokakuuta. Tilaisuus pidetään Mikkelissä konsertti- ja kongressitalo Mikaelissa klo 13 – 16.

Tilaisuudessa Kuntaliiton edustaja alustaa kuntien talouden ja toiminnan ajankohtaisista suurhaasteista. Etelä-Savon kuntatalouden näkymiä selvittää kunnallistaloustyöryhmän puheenjohtaja, kunnanjohtaja **Heikki Laukkanen**.

Puolueiden edustajista on koottu paneeli, joka pohtii sitä, miten maakunta ja sen kunnat pärjäävät muutosten mylläkössä.

Tilaisuuden avaa maakuntahallituksen puheenjohtaja **Markku Kakriainen** ja päättää maakuntajohtaja **Matti Viialainen**.

Tilaisuuteen on kutsuttu kaikkien kuntien ja kuntayhtymien edustajat.
Ilmoittautumiset 3. lokakuuta mennessä osoitteella kirjaamo@esavo.fi.

Lisätietoja antaa maakunta-asiamies **Markku Aholainen**, puh. 0400 745 537.

ITÄ-SUOMI -FOORUMI TUO NIMEKKÄITÄ HERROJA MIKAELIIN

Ympäristöministeri **Ville Niinistö**, valtiosihteeri **Raimo Sailas** ja Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen toimitusjohtaja **Vesa Vihriälä** ovat pääpuhujat Itä-Suomi -foorumissa, joka pidetään maanantaina 8. lokakuuta Mikkelissä konsertti- ja kongressitalo Mikaelissa. Tilaisuuden järjestää Etelä-Savon kauppakamari, ja se kestää klo 10:stä klo 15:een.

Lisätietoja osoitteesta mikkeli@chamber.fi

TAPAHTUMIA, KOKOUKSIA, VIERAILUJA

19.9. kuntavaalikiertue Enonkoskella Salen pihalla klo 14 – 17; 19.9. Koheesio 2014+ -työryhmä Helsingissä; 20.9. Etelä-Savon Ely-keskuksen neuvottelukunta Mikkelissä; 21.9. kuntavaalikiertue Mäntyharjun torilla klo 15 – 17; 22.9. kuntavaalikiertue Mikkelin torilla ja kävelykadulla klo 10 – 14; 24.9. Savon ilmasto-ohjelman neuvottelukunta Pieksämäellä; 25.9. kuntavaalikiertue Pertunmaalla K-marketin alueella klo 14 – 16; 25.9. Savonlinnan seudun työvaliokunta Savonlinnassa; 25.9. "Kansainvälisty! Vauhtia kasvuun Aasiasta" -seminaari Mikkelissä; 26.9. Itä-Suomen EU-ohjelmavalmistelu sidosryhmätilaisuus Joensuussa; 26.9. Itä-Suomen EAKR-seurantakomitean sihteeristö Joensuussa; 27.9. kuntavaalikiertue Hirvensalmella kunnanviraston pihalla klo 10 – 12; 28.9. Linnojen neuvottelukunta Raaseporissa; 1.10. kuntavaalikiertue Pieksämäen torilla markkinoilla klo 10 – 13; 2.10. Alue- ja rakennepoliitikan neuvottelukunta Helsingissä; 2.10. Itä- ja Pohjois-Suomen rakennerahasto-ohjelman valmistelutyöryhmä Helsingissä; 3.10. kuntavaalikiertue Sulkavan rantatorilla klo 14 – 17; 3. - 4.10. Itä-Suomen rakennerahastopäivät ja valtakunnallisen Sadonkorjuuseminaari Kuopiossa; 5.10. maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö Mikkelissä; 8.10. Kauppakamarin Itä-Suomi -

foorumi Mikkelissä; 8.10. kuntavaalikiertue Rantasalmella S-marketin pihalla klo 14 – 17; 8.10. Mihin menet Metsä-Suomi? -seminaari; 9.10. kuntavaalikiertue Juvalla S-marketin edustalla klo 15 – 17; 10.10. Kuntaliiton ja maakuntaliiton järjestämä ajankohtaisseminaari Mikkelissä; 12.10. kuntavaalikiertue Savonlinnassa City Marketin pihalla klo 14 – 17; 15.10. kuntavaalikiertue Puumalassa K-market Apajan pihalla klo 14 – 16; 16.10. Savonlinnan seudun työvaliokunta Savonlinnassa; 16. - 17.10. RYSÄ goes Luova Suomi -seminaari Mikkelissä; 17.10. maakunnan yhteistyöryhmä Mikkelissä; 17.10. Etelä-Savon kulttuuriasiain neuvottelukunta Mikkelissä; 17.10. Itä-Suomen yhteistoiminta-alueen työvaliokunta Helsingissä; 22.10. maakuntahallitus Mikkelissä; 28. 10. kunnallisvaalit; 30.10. Maakunnalliset ilmasto-ohjelmat -seminaari Helsingissä; 30.10. Itä-Suomen jätesuunnitelman seurantakokous Varkaudessa; 30.10. Koheesio 2014+ -työryhmä Helsingissä; 1.11. maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö Mikkelissä; 6.11. Alue- ja rakennepolitiikan neuvottelukunta Helsingissä; 12.11. maakuntahallitus Mikkelissä; 14.11. Koheesio 2014+ -työryhmä Helsingissä; 16.11. Itämeren ohjelman kansallinen työryhmä Helsingissä; 20.11. Savonlinnan seudun työvaliokunta Savonlinnassa; 26.11. maakuntavaltuusto Ristiinassa.

ETELÄ-SAVON MAAKUNTALIITTO *maakuntavaltuusto* (72 jäsentä, puheenjohtaja Lenita Toivakka, Mikkelä; *maakuntahallitus* (13 jäsentä), puheenjohtaja Markku Kakriäinen, Mikkelä; *virasto* (35 työntekijää, maakuntajohtaja Matti Viialainen); *jäsenkuntia* 17: Enonkoski, Heinävesi, Hirvensalmi, Juva, Joroinen, Kangasniemi, Kerimäki, Mikkelä, Mäntyharju, Pertunmaa, Pieksämäki, Punkaharju, Puumala, Rantasalmi, Ristiina, Savonlinna ja Sulkava. *Asukkaita* Etelä-Savossa on 153 000. JOUSEN TOIMITUS *päätoimittaja* Matti Viialainen, puh. 044 770 0515, *toimitus* Tuula Huoviala, puh. 040 867 6368. ISSN 1237-1440. LIITON SÄHKÖISET YHTEYDET *sp:* kirjaamo@esavo.fi tai etunimi.sukunimi@esavo.fi (ä=a; ö=o); *Internet:* www.esavo.fi.